

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS
PROGRAMMAS VEIDS
IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS NOSAUKUMS
ĪSTENOŠANAS ILGUMS
APJOMS

Alūksnes Mākslas skola
Profesionālās ievirzes izglītības programma
Vizuāli plastiskā māksla
7 gadi
2455 stundas

APSTIPRINĀTS
Alūksnes Mākslas skolas

direktors Ojārs Vēliņš.....
(paraksts)

Alūksnē,
(datums)

(zīmoga vieta)

Mācību priekšmeta **Mākslas valodas pamati** programma

Mācību priekšmeta Mākslas valodas pamati apjoms ir 245 stundas. Mākslas valodas pamati ir mācību priekšmets, kas iepazīstina ar dažādām cilvēka radošās darbības jomām, to vēsturisko attīstību. Tā saturs ietver mākslas un vizuālās kultūras daudzveidīgās izpausmes - vizuālo mākslu, arhitektūru, dizainu, starpdisciplināras aktivitātes un sniedz plašāku skatījumu par to, kā māksla un cilvēka radošā darbība ietekmē kultūrvidi.

1. Mērķis – veidot izpratni par mākslas un vizuālās kultūras attīstību, mākslas un kultūras vērtībām un to daudzveidību pasaulē un Latvijā un savā novadā, lai pielietotu to sevis pilnveidē un radošā darbībā.

2. Uzdevumi

2.1. Mākslas uztvere - iepazīstināt audzēkņus ar mākslas un vizuālās kultūras nozarēm, to daudzveidību un vēsturisko attīstību, laikmetīgās mākslas procesiem, mākslas darbiem un mākslinieka darbību laikmeta kontekstā.

2.2. Mākslas valoda - Pilnveidot audzēkņu izpratni par izteiksmes līdzekļiem un paņēmieniem mākslā, prasmi analizēt mākslas darbus;

2.3. Radošā un vērtējošā darbība veicināt audzēkņu pieredzes veidošanos mākslas darbu un kultūras procesu interpretācijā un vērtēšanā.

3. Mācību priekšmeta noslēguma prasības

Mācību priekšmeta saturs		Uzdevumi	Noslēguma prasības
Mākslas uztvere	Mākslas un radošo nozaru daudzveidība, to vēsturiskā attīstība un aktuālās tendences.	Iepazīstināt audzēkņus ar mākslas un radošajām nozarēm, to daudzveidību un vēsturisko attīstību pasaulē, Latvijā un savā novadā.	Ir iepazinis mākslas valodas daudzveidību. Ir iepazinis mākslas vēsturiskos attīstības posmus, veidus, žanrus un stilistiku un to raksturīgās iezīmes kas balstīti konkrētā laikmetā. Ir izpratne par mākslas attīstību un aktuālajām tendencēm –

			<p>mākslu sintēzi, tehniku daudzveidību.</p> <p>Ir izpratne par mākslu kā procesu, kas atrodas nepārtrauktā attīstībā.</p>
	Mākslas darbs un mākslinieka darbība laikmeta kontekstā.		<p>Ir guvis priekšstatu par dažādu nozaru mākslinieku darbnīcām un darbu tapšanas procesu.</p> <p>Ir iepazinis mākslas oriģināldarbus savā apkārtnē - skolā, pilsētvidē, muzejos, galerijās u.c.</p> <p>Ir iepazinis konkrētu mākslinieku daiļradi dažādos laikmetos, viņu lomu mākslas un kultūras procesu virzīšanā.</p>
Mākslas valoda	Izteiksmes līdzekļi.	Pilnveidot audzēkņu izpratni par izteiksmes līdzekļiem mākslā, kultūras un vēsturisko kontekstu, prasmi analizēt mākslas darbus.	<p>Ir izpratne par vizuālo izteiksmes līdzekļu nozīmi mākslā.</p> <p>Ir iepazinis mākslas darbu kā daudzveidīgu ideju un emociju izpausmes veidu.</p> <p>Prot mērķtiecīgi izmantot vizuālos izteiksmes līdzekļus, pētot un interpretējot mākslas darbus.</p>
	Mākslas darbu analīze.		<p>Ir pieredze analizēt mākslas darbus, mākslas virzienus un stilus, laikmetīgās mākslas darbus - izteiksmes līdzekļus, kultūras un vēsturisko kontekstu.</p> <p>Prot lietot mākslas valodas terminus.</p>
Radošā un vērtējošā darbība	Mākslas un kultūras procesu interpretācija un vērtēšana.	Veicināt audzēkņu pieredzes veidošanos mākslas darbu un kultūras procesu interpretācijā un vērtēšanā.	<p>Ir pieredze interpretēt un vērtēt vēsturiskos mākslas stilus un virzienus, konkrētus mākslas darbus un autorus dažādās mākslas tehnikās.</p> <p>Prot izteikt viedokli par savu radošo darbu, izvērtēt radošā darba procesu un rezultātu.</p> <p>Ir saudzīga un vērtējoša attieksme pret dažādām mākslas izpausmēm un mākslas vērtībām.</p> <p>Prot formulēt sev nozīmīgas vērtības mākslā.</p>

4. Mācību priekšmeta galvenās tēmas

4.1. Izteiksmes līdzekļi

Izteiksmes līdzekļu - punkts, līnija laukums, krāsa, faktūra, apjoms, kontrasts, gaismēna, forma, siluets u.c. un kompozīcijas izpratne mākslas darba iepazīšanā.

4.2. Mākslas un radošo nozaru daudzveidība

Iepazīšanās ar vizuālo mākslu un citām radošajām nozarēm - arhitektūru, dizainu, jaunajiem medijiem u.c. starpdisciplinārām izpausmēm.

4.3. Mākslas vēsturiskā attīstība, stili un virzieni

Iepazīšanās ar mākslas stiliem, virzieniem un to raksturīgākajām iezīmēm, vēsturisko attīstību.

4.4. Mākslas darbu analīze un mākslas termini

Mākslas darba izziņāšana un izpēte. Mākslas terminu apguve.

4.5. Mākslas darbu oriģinālu studijas

Mākslas darbu kopiju darināšana. Mākslinieka darbnīcu apmeklējums. Mācību stunda muzejā.

4.6. Mākslinieka daiļrades izpēte

Iepazīšanās ar konkrēta mākslinieka daiļradi, pētot avotus un resursus, studējot izteiksmes līdzekļus. Mācību stunda muzejā.

4.7. Mākslas darbu interpretācijas

Daudzveidīgas interpretācijas - tematiskās kompozīcijas, izmantojot daudzveidīgas mākslas tehnikas. Jaunu tehniku, veidu un iespēju meklēšana.

4.8. Latvijas un sava novada kultūrvēsturiskais mantojums

Latvijas materiālā (arhitektūras pieminekļi, ievērojami mākslinieki un viņu darbi) un nemateriālā kultūras matojuma (amatu prasmes, etnogrāfija, folklorā) iepazīšana.

5. Mācību satura apguves secība.

5.1. Pirmajā mācību gadā (4.klase) - Noskaidrot ar mākslu saistītos jēdzienus un terminus

iepažīt darbnīcas, kur top mākslas darbi; iepazīties ar mākslas veidiem, žanriem, tehnikām, materiāliem, ko savos darbos izmanto mākslinieki, arhitekti, lietišķi dekoratīvās mākslas un dizaina meistari, gūt priekšstatu par Seno laiku mākslas vēsturi (Civilizācijas pirmsākumos ,Seno baltu kultūrā, Tuvo austrumu mākslā – Senajā Divupē un Senajā Ēģiptē. Pirmskolumba Amerikas indiāņu mākslā , seno Āzijas tautu –Indijas, Ķīnas, Japānas mākslā). Iepazīt katrai senajai kultūrai atšķirīgās mākslas valodas iezīmes izziņas procesā un praktiskā radošā darbībā.

5.2. Otrajā mācību gadā (5.klase) – Zināt dažādus mākslas veidus un tehnikas – glezniecību, grafiku, tēlniecību, arhitektūru, dekoratīvi lietišķās mākslas nozares, dizainu. Veidot priekšstatu par mākslinieka darbu, dažādām ar mākslu saistītām profesijām, dažādiem ierosmes avotiem mākslinieka darbā. Apmeklēt mākslas muzejus un izstādes, veidot priekšstatu par muzeja kolekciju vērtību. Turpināt iepazīties izzinošā un praktiskā radošā darbībā ar antīko un viduslaiku mākslu - Senajā Grieķijā, Senajā Romā un Bizantijā, iepazīt Viduslaiku kultūrā romānikas un gotikas periodam raksturīgo, iepazīt Islāma kultūras un mākslas iezīmes. Veidot iemaņas aprakstīt un analizēt mākslas darbus

5.3. Trešajā mācību gadā (6.klase) Padziļināti iepazīt dažādas vizuālās mākslas tehnikas, dažādas ar mākslu saistītas profesijas. Saskatīt līdzību mākslas darbos, kas pieder pie noteikta mākslas stila pēc to vizuālajām īpašībām. Iepazīties ar dažādu zemju un laikmetu mākslas stiliem Jauno laiku kultūrā – renesansi, klasicismu, reālismu, baroku, rokoko, romantismu, impresionismu, postimpresionismu jūgendstilu. Veidot priekšstatu par Latvijas mākslu un tās saistību ar pasaules mākslas norisēm šajos periodos. Veidot pieredzi vērtēt savus un citu mākslas darbus. Veidot iemaņas aprakstīt un analizēt dažādu stilu mākslas darbus, pēc to vizuālajām pazīmēm, mācīties izprast mākslinieka un mākslas tirgus mērķus senatnē un mūsdienās,

iepazīstot arī netradicionālākas radošās izpausmes pasaulē, kā piemēram Austrālijas aborigēnu mākslu un grafiti. Mācīties izmantot izcilus mākslas darbu paraugus vai to fragmentus kā iedvesmas avotu savā radošajā darbībā.

5.4. Ceturtajā mācību gadā (7.klasē) – spēt diskutēt par mākslas daudzveidību, pamatot savu viedokli, formulēt sev nozīmīgās vērtības mākslā. Attīstīt priekšstatu par daudzveidīgām mākslas un ar mākslu saistītām profesijām, mākslas darba tapšanas procesu, galarezultātu, mākslas nozaru dažādām funkcijām. Zināt nozīmīgākās Latvijas mākslas vērtības un māksliniekus, iepazīt nozīmīgākās mākslas darbu krātuves Latvijā un pasaulē. Veidot priekšstatu par mākslas daudzveidību Latvijā un Latvijas mākslas saistību ar pasaules mākslas norisēm. Iepazīties ar 20.gs./21.gs. nozīmīgākajiem mākslas virzieniem, to daudzveidīgajām izpausmēm un saistību ar mākslas procesiem Latvijā. Veidot izpratni par savu personisko atbildību kultūrvides veidošanā un saudzēšanā. Prast analizēt, interpretēt un vērtēt mākslas darbus, pielietot labāko mākslas paraugu stilistiku savā radošajā darbībā.

Nr. p.k.	Tēmas secībā pa mācību gadiem un semestriem	Stundu skaits	Sasniedzamie rezultāti: zināšanas, prasmes, iemaņas.
4.klase I semestris			
1.	Mākslas valoda. Termini un jēdzieni. Mākslas veidi un žanri – vēsturiskie un mūsdienu.	3	Iepazīt un veidot izpratni par mākslas valodas vizuālajiem izpausmes veidiem un to nozīmi senatnē un mūsdienās.
2.	Māksla civilizācijas pirmsākumos.	3	Iepazīt pirmatnējās sabiedrības kultūras mantojumu (Stounhendža, alu gleznojumi, u.c.) <i>Alu zīmējumu motīvs – gleznojums/eksperiments ar dabas materiāliem.</i>
3.	Senā baltu māksla.	4	Iepazīt Latvijas kultūras pirmsākumus (apmetnes, apģērbs, darbarīki, rotas) <i>Ornamentu studija vai radošs darbs iedvesmojoties no baltu rakstiem.</i>
4.	Tuvo austrumu māksla. Senā Divupe.	3	Iepazīt nozīmīgākās Senās Divupes kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Cilvēka figūras attēlojums cilņos Divupes kultūrā - grafiskas interpretācijas.</i>
5.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	2	Attīstīt prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
4.klase II semestris			
6.	Tuvo austrumu māksla. Senā Ēģipte.	4	Iepazīt nozīmīgākās Senās Ēģiptes kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Cilvēka figūras attēlojums un ornaments Ēģiptes kultūrā. Studija/ radošs darbs.</i>
7.	Āfrikas tautu māksla ietekme uz modernisma virzieniem (P.Pikaso, V. Matvejs)	2	Iepazīt nozīmīgākās Āfrikas kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu, V.Matveja ieguldījumu, P.Pikaso ietekmi no Āfrikas mākslas un tās ietekmi uz kubismu.
8.	Pirmskolumba Amerikas indiāņu māksla.	2	Iepazīt Amerikas indiāņu kultūru kā vienu no nozīmīgākajām pasaules senajām kultūrām un tās vēsturisko kontekstu.
9.	Ieskats Āzijas tautu mākslā : Indija. Ķīna Japāna.	4	Iepazīt nozīmīgākās Senās Indijas, Senās Ķīnas un Senās Japānas kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu.
10.	Mākslinieka darbnīca – mākslas darba radīšanas process, materiāli, tehnikas.	4	Iepazīties ar mākslinieku darbnīcām klātienē vai videomateriālos, veicināt izglītojamos izpratni par mākslas darba radīšanas procesu.

11.	Alūksnes novada kultūrvēsturiskais mantojums.	2	Iepazīst ievērojamākos arhitektūras un mākslas objektus un personības, kas atstājušas nozīmīgas liecības Alūksnes novada kultūrvidē.
12.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	2	Attīstīt prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
5.klase I semestris			
1.	Antīkā māksla. Senā Grieķija.	12	Iepazīt nozīmīgākās Senās Grieķijas kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Mākslas motīvu studēšana, interpretēšana.</i>
2.	Antīkā māksla. Senā Roma.	8	Iepazīt nozīmīgākās Senās Romas kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Senās Romas mākslas motīvu studēšana, interpretēšana.</i>
3.	Bizantijas māksla.	6	Iepazīt nozīmīgākās Bizantijas kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>(Ikonas motīvs Ziemassvētku noskaņā. Krāsu studija, mozaikas fragmenta studija.)</i>
4.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	4	Pilnveidot prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
5.klase II semestris			
5.	Islāma kultūra.	2	Iepazīt nozīmīgākās Islāma kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Islāma kultūrai raksturīgo ornamentu studijas arhitektūrā un lietišķi dekoratīvajā mākslā.</i>
6.	Viduslaiku kultūra.	2	Iepazīt nozīmīgākās Viduslaiku kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu.
7.	Viduslaiki. Romānika.	10	Iepazīt Romānikai raksturīgo arhitektūru, to rotājošo tēlniecību, ēku fasādēs un interjeros, fresku glezniecību. <i>Ēku plāni kā iedvesmas avots mūsdienīgai, abstraktai, grafiskai kompozīcijai, iniciāļu studijas pēc viduslaiku grāmatu paraugiem.</i>
8.	Viduslaiki. Gotika.	10	Iepazīt gotikai raksturīgo arhitektūru, to rotājošo tēlniecību, ēku fasādēs un interjeros, vitrāžu mākslu. <i>Gotisko vitrāžu un logu studijas vai interpretācijas, grafiska kompozīcija - vertikālie ritmi un smailarkas gotikas arhitektūrā.</i>
9.	Viduslaiki Latvijā. Viduslaiku kultūras "nospiedumi" Latvijā un Alūksnē.	8	Iepazīt vēsturiskus faktus, teikas, leģendas par Latviju un Alūksni viduslaikos, izmantot to kā iedvesmas avotu savai radošai darbībai.
10.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	4	Pilnveidot prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.

6.klase I semestris			
1.	Renesanse. Stila galvenās iezīmes. Antīkās un viduslaiku kultūras ietekme. Mākslinieka sabiedriskais statuss. Personību daudzpusība. Lineārās un gaisa perspektīvas iepazīšana caur renesanses mākslu.	12	Iepazīt nozīmīgākās Renesanses kultūras vērtības un to vēsturisko kontekstu. Iepazīt renesanses izcilākās personības, viņu radītos mākslas darbus. Attīstīt prasmes salīdzināt renesanses laika mākslu kontekstā ar citu periodu mākslu. Mācēt ieraudzīt piemērus - antīkās kultūras ietekmei uz renesansi. <i>Tonālās un krāsu studijas- cilvēka figūru izvietojums telpā. Ainavu un interjeru attēlojumi kā portretu un figurālu kompozīciju fons. Plāni – priekšplāns, otrais, trešais plāns.</i>
2.	Baroks, klasicisms, reālisms – stili, kuru pirmsākumi meklējami 17.gs. Kopējais un atšķirīgais.	8	Iepazīt stila būtiskākās iezīmes un vēsturisko kontekstu Eiropas mākslā (piemēram izplatību koloniālajās valstīs – Dienvidamerikā u.c.) <i>Baroka rotājumu, dinamikas pētīšana un izmantošana praktiskos radošajos darbos.</i>
3.	Baroks un klasicisms Latvijā un Alūksnes novadā.	2	Iepazīt baroka stila arhitektūras paraugus Kurzemē un Latgalē, dekoratīvās koka tēlniecības uzplaukumu Latvijas teritorijā. Rundāles un Jelgavas pils. Mācīties ieraudzīt baroka un klasicisma iezīmes Alūksnes luterāņu baznīcas arhitektūrā, klasicisma - Vecajā pilī - Alūksnes Mākslas skolas ēkā un Ērmaņu muižā.
4.	Rokoko kā savdabīgs baroka turpinājums.	2	Iepazīt nozīmīgākās rokoko mākslas nozīmīgākās vērtības un to vēsturisko kontekstu. <i>Rokoko frizūru mūsdienīgas interpretācijas grafiskos zīmējumos.</i>
5.	Romantisms mākslā. Būtiskākās iezīmes un konteksts.	4	Romantisms – radikālu pārmaiņu laiks sabiedrībā un mākslā. Brīvības izpausmes radošumā. <i>Sakāpinātu emociju attēlojums radošos darbos, piemēram - kā iedvesmas avotu izmantojot Fr.Gojijas grafiku sērijas "Kaprīzes" darbus.</i>
6.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	2	Pilnveidot prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
6.klase II semestris			
7.	Impresionisms. Jaunu glezniecisku un kompozīcijas paņēmieni laika mākslā.	4	Iepazīt izcilākos impresionisma mākslas pārstāvjus Eiropā un stila ietekmi Latvijā. Gūt priekšstatu par gaismas un gaisa vibrāciju attēlošanas meklējumiem, mirkļa iespaidu, fragmentāru kompozīciju pielietošanu, gleznošanu plenērā. Stila ietekme V.Purvīša un J. Rozentāla darbos.
9.	Postimpresionisms modernisma priekšvēstnesis.	2	Iepazīt postimpresionisma spilgāko mākslinieku – Vincenta van Goga, Pola Sezāna, Pola Gogēna un Tulūza Lotreka radošā devuma ietekmi uz modernismu. Japāņu gravīru ietekme.
10.	Mākslas darbu radīšanas mērķi senatnē un mūsdienās. Netradicionālas izpausmes. Mākslas tirgus. • Austrālijas aborigēnu māksla senatnē un šodien. • Grafiti pirmsākumi. Benksijs.	6	Iepazīt Austrālijas aborigēnu mākslu un raksturīgo simbolu izmantošanu aborigēnu darbos, vēsturisko kontekstu un tās vietu šodien. <i>Radoši pielietot raksturīgos simbolus vizuālā stāstā – "kartē".</i> Video filmas fragmentu (piemēram-" Benksijs. Noziedzīgās mākslas rašanās ", režisors Elio Espana) fragmentu noskatīšanās. Diskutējot veidot izpratni par daudzveidīgo mākslas pasauli senatnē un mūsdienās.

11.	Latviešu profesionālās mākslas pirmsākumi (līdz modernisma stilu "ienākšanai" Latvijā).	6	Iepazīt latviešu profesionālās mākslas pirmsākumus, baltvācu mākslinieku ietekmi, pirmo latviešu studijas Krievijā, pirmo mākslas skolu un studiju dibināšana Latvijā.
12.	Jūgendstils pasaulē un Latvijā.	4	Iepazīt spilgtākos jūgendstila paraugus pasaulē un Latvijā. <i>Mācīties savā radošajā darbā stilizēt augu/ziedu motīvus, ievērojot jūgendstilam raksturīgās iezīmes.</i>
13.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	4	Pilnveidot prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
7.klase I semestris			
1.	Senais un jaunais. Iepriekš apgūto zināšanu atkārtojums.	2	Atkārtot un nostiprināt iepriekš apgūtās zināšanas. <i>Piemēram - pielietojot sokrātisko metodi, analizēt un salīdzināt pēc stila pazīmēm, satura un izteiksmes līdzekļiem skolotāja vienlaicīgi demonstrētos 2-3 mākslas darbus, sakārtojot tos vēsturiskā secībā.</i>
2.	Modernisma pirmsākumi.	2	Ietekmes un vēsturiskais konteksts. (Postimpresionisma ietekmīgākie mākslinieki, u.t.t.)
3.	Modernisma virzieni: <ul style="list-style-type: none"> • Kubisms. • Fovisms. • Ekspresionisms. • Futūrisms. • Dadaisms. • Sirreālisms. • Funkcionālisms un konstruktīvisms 	4 2 2 4 2 4 4	Veidot izpratni par stila rašanos to vēsturiskajā kontekstā, stila pazīmēm un nozīmīgākajiem smākslinieku darbiem – P.Pikaso, Ž.Braks, H. Griss, u.c. Kubisma ietekme Latvijas mākslā –R.Sutas, N.Strunkes, A.Beļčovas u.c. darbos. <i>Klasisko mākslas darbu interpretēšana kubisma stilā.</i> A. Matis, M. Vlaminks, A.Derēns u.c. Ietekmes Latvijas mākslā – Ģ. Eliass u.c. E.Munks, Fr.Marks, E. Nolde u.c. Stila ietekme Latvijā-J.Grosvalds, J. Kazāks, J. Valters,... U. Bočoni, Dž Balla u.c. <i>Kustības attēlojums radošā darbā – gleznojums vai kolāža.</i> M.Dišāns, H.Balla, H.Hoha, H.Arps, M.Rejs u.c. S.Dalī, R.Magrits, H.Miro, M. Rejs, u.c. Ietekme Latvijā - J.Dimītera, L. Mauriņa darbos <i>Grafiska kompozīcija – sirreālistisks motīvs, kā iedvesmas avotu izmantojot cilvēka sejas vai ķermeņa daļu.</i> <i>Bauhaus skola, Lektorbizjē, G.Klucis, V. Tatļins, u.c.</i>
4.	Izstāžu muzeju apmeklējums. Atbilstoši piedāvājumam pilsētā.	4	Pilnveidot prasmes vērot un analizēt mākslas darbus, izteikt savu viedokli par darbu saturu un izteiksmes līdzekļiem, kopēt darbus vai to fragmentus.
7.klase II semestris			
5.	Abstrakcionisms.	2	Veidot izpratni par stila rašanos (ģeometriskais un ekspresīvais abstrakcionisms)– K.Maļevičs, V.Kandinskis, P.Mondrians, M.Rotko, Dž.Polloks, u.c.
7.	Popārts.	4	Iepazīt ievērojamāko poparta mākslinieku darbus, to stilistiku. Radīt pašportretu vai citas personas portretu pielietojot poparta stilistikas paņēmienus.
8.	Opārts.	2	Iepazīt opārta ievērojamāko mākslinieku (V.Vazarelli, M.K.Ešers) mākslinieku darbus, veicinot optisko ilūziju radīšanas prasmes izglītojamo radošajos darbos.

9.	Postmodernisms. Laikmetīgā māksla un arhitektūra. Spilgtākie paraugi.	12	Iepazīt spilgtākos 20.gs.beigās un 21.gadsimtā radītos mākslas darbus un mākslas procesus klasiskajos un starpdisciplinārajos mākslas veidos Latvijā un pasaulē. Spilgtākās personības : pasaulē- A.Kífers, J.M.Baskjē, D.Hērsts, J.Kusama, Z.Hadida u.c. , Latvijā – M.Polis, O.Pētersons, O.Tilbergs, K.Neiburga, S,Māliņa, u,c. <i>Praktiski darbi – eksperimenti.</i>
10.	Radoši meklējumi. No ieceres līdz mērķim.	18	Radīt tēlus un noskaņas, izmantojot izcilus mākslas darbu paraugus kā iedvesmas avotu savam radošajam darbam, realizējot savu ieceri no skices līdz pat gatavajam darbam.
11.	Pārbaudes darbs.	2	Patstāvīgs darbs ar testu, eseju, mākslas darbu analīzi un praktisko darbu, atbilstoši profesionālās ievirzes izglītības programmas nobeiguma prasībām.

* *Praktiskie uzdevumi iezīmēti kursīvā, minēti tikai kā piemēri, pedagogs, atbilstoši aktualitātēm tos var mainīt un papildināt.*

**Mācību priekšmeta tēmas pedagogs ir tiesīgs diferencēt vai mainīt:*

- *ja mācību uzdevums ir par sarežģītu vai vienkāršu atbilstošās klases audzēkņu līmenim,*
- *ja klases audzēkņi tiek gatavoti nozīmīgiem valsts vai starptautiskiem audzēkņu darbu konkursiem,*
- *ja skolotājs vēlas, var iepazīstināt izglītojamos (un tas ir pat ieteicams) mākslas stilus jauktā vēsturisko periodu secībā, lai izglītojamie pēc iespējas ātrāk iegūtu priekšstatu par mākslas daudzveidību.*

6. Mācību metodes un darba formas

Skolotājs atšķirīgās situācijās no daudzveidīgā metožu klāsta izvēlas tās mācību metodes, kuras liekas vispiemērotākās konkrēto mācību mērķu sasniegšanai. Pēc darbības rakstura var izdalīt trīs atšķirīgas metožu grupas – norādošās, sokrātiskās un atklājuma metodes. (Als Harvids*)

Norādošās metodes piemērotas, lai sniegtu audzēkņiem konkrētas zināšanas, prasmes, tehnikas. Norādošās metodes Mākslas valodas pamatos izmanto, uzsākot jaunu tēmu vai uzdevumu. Skolotāja stāstījums vai demonstrējums iepazīstina audzēkņus ar uzdevumu, metodiskajiem uzskates līdzekļiem un palīgīdzekļiem, tehniskiem paņēmieniem.

Sokrātiskās metodes lieto, lai virzītu audzēkņus uz patstāvīgi ideju un risinājuma meklēšanu, prasmes analizēt, vērtēt un izteikties attīstīšanu dialogā ar skolotāju un klases biedriem.

Sokrātiskās metodes Mākslas valodas pamatos izmanto, veicot dažādus mācību uzdevumus. Pedagoga un audzēkņu sarunas palīdz saskatīt un pievērst uzmanību detaļām, vizuālām vērtībām, tuvāk izprast ar saskatīšanu vai attēlošanu saistītas problēmas, lietu uzbūvi un jēdzienus. Mācību darbu tapšanas un izvērtēšanas procesā var izmantot jautājumu un atbilžu metodi: mērķtiecīgi jautājumi var palīdzēt audzēkņim analizēt mākslas darbus, saskatīt iespējamās kļūmes darba procesā, novērtēt darba procesu un tā rezultātu. Audzēkņa praktiskais darbs ir aktīvs process, kurā jautājumi un atbildes var būt gan formulētas vārdiski, gan risinātas darbībā – ideju pieraksti, eseja, vērotā skicēšana, tehnisko paņēmieni, mākslas darbu un dabas studijas, kopēšana, avotu izpēte, materiālu atlase u. c.

Atklājumu metodes pamatā ir audzēkņa daudzveidīga radošā darbība, eksperimentēšana un izzināšanas prieks. Skolotājs organizē mācību procesu tā, lai tas būtu atvērts skolēnu patstāvīgiem atklājumiem.

Atklājuma metodes Mākslas valodas pamatos izmanto, audzēkņiem patstāvīgi izzinot kaut ko jaunu daudzveidīgos radošos mācību uzdevumos, kā arī mācoties no savām veiksmēm un kļūdām. Tās ir eksperiments un praktiskais darbs ar atšķirīgiem, atklājumus ietverošiem nosacījumiem – darbs ar jauniem materiāliem, tehnikām un izteiksmes veidiem.

Darba formas – Individuāls darbs. Grupu darbs. Apmeklējumi muzejā un izstāžu zālē, plenērā, ekskursijas, radošās darbnīcas, pieredzes apmaiņa.

8. Mācību sasniegumu vērtēšana

8.1. Vērtēšanas metodiskie paņēmieni:

- 1) Ievadvērtēšana notiek mācību procesa sākumā pirms konkrētas tēmas, uzdevuma vai mācību priekšmeta vai kursa apguves, nosakot audzēkņu apgūto zināšanas un prasmes, lai pieņemtu lēmumu par turpmāko mācību procesu.
 - 2) Kārtējā vērtēšana nosaka audzēkņu sasniegumus, lai uzlabotu tos mācību procesa laikā, saskaņotu mācību procesa norisi, mācību mērķus un metodes, veicinātu audzēkņu pašnovērtēšanas prasmes un atbildību.
 - 3) Noslēguma vērtēšana nosaka audzēkņu zināšanas, prasmes un attieksmes mācību uzdevuma, tēmas, temata vai loģiskas temata daļas, semestra, mācību gada noslēgumā.
- Zināšanas un prasmes mācību priekšmetā Mākslas valodas pamati vērtē 10 skalā, kārtējā pārbaudē, kura nav iespējams novērtēt atbilstoši 10ballu skalai, pedagogs mācību sasniegumus var vērtēt ar "ieskaitīts" vai neieskaitīts.

8.2. Vērtēšanas kritēriji:

Apguves līmenis	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Augsts	10 – izcili	Zināšanas, prasmes un iemaņas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības, liecina par spilgtu talantu, mākslinieciskumu.
	9 – teicami	Pilnā mērā apgūtas prasības, iegūta prasme patstāvīgi realizēt iemācīto, radoša pieeja.
Optimāls	8 – ļoti labi	Pilnā mērā apgūtas izglītības programmas prasības, taču reizēm trūkst prasmes patstāvīgi realizēt iemācīto, attīstīt to.
	7 – labi	Apgūtas izglītības programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami atsevišķi nesvarīgi trūkumi zināšanās, iemaņās.
	6 – gandrīz labi	Apgūtas izglītības programmas prasības, taču atsevišķās nozīmīgās jomās zināšanas un iemaņas ir nepietiekami stabilas un pārlicinošas.
Vidējs	5 – viduvēji	Pamatvilcienos apgūtas izglītības programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku nozīmīgu zināšanu nepietiekama stabilitāte un rezultativitāte.
	4 – gandrīz viduvēji	Pamatvilcienos izglītības programmas prasības, tomēr konstatējama vairāku nozīmīgu zināšanu un iemaņu nepilnīga pārvaldīšana un ievērojami trūkumi tajās.
Zems	3 – vāji	Zināšanas, prasmes un iemaņas mācību priekšmetā ir apgūtas virspusēji, nav spēju tās praktiski izmantot.
	2 – ļoti vāji	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, taču kopumā trūkst orientācijas un līmeņa tajās.
	1 – neapmierinoši	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņu tajā.

Piezīme : Izglītojamā sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni.

Programmas autori:

/Anda Plauma/

/Anita Vēliņa/